

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

20/7438-14

4. februar 2021

Høring - om endringer i kongekrabbeforskriften § 4 og vilkår for en ungdoms- og rekrutteringsordning for kongekrabbe

Forskrift om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26 grader øst mv. i 2021 (kongekrabbeforskriften) § 4 gir i dag Fiskeridirektoratet adgang til å dispensere fra kravet til omsetning dersom eier av fartøyet på grunn av sykdom har vært forhindret fra å delta i fisket i 2020. Departementet foreslår i denne høringen å utvide dispensasjonsadgangen til også å omfatte dem som er i foreldrepermisjon, samt at det skal kunne gis dispensasjon fra omsetningskravet dersom fartøy har havarert som følge av brann eller andre lignende uforutsette hendelser som gjør det umulig å nytte fartøyet.

I kongekrabbeforskriften er det avsatt 30 tonn kongekrabbe til en ungdoms- og rekrutteringsordning og departementet skal nå fastsette retningslinjer for ordningen. I denne høringen ber vi derfor også om innspill til hvordan ungdoms -og rekrutteringsordningen bør innrettes.

Høringsfristen er 19. mars 2021.

Høringer er åpne for alle. Vi ber om at innspill sendes digitalt ved at skjema for høringssvar på [www.regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/benytt) benyttes: <https://www.regjeringen.no/id2831606>

Utvidelse av dispensasjonsadgang

Foreldrepermisjon

Fiskeryrket har tradisjonelt vært dominert av menn. De siste årene har vi likevel sett en økning til fiskeyrket fra kvinner, og det er en klar målsetting for departementet å legge til rette for at dette antallet øker.

Det er historisk sett ulike årsaker til at man har flere menn enn kvinner i fiskeryrket, men det er vanskelig å se bort fra det faktum at et yrke på havet kan være vanskelig å kombinere med å få barn. Slik dagens omsetningskrav i kongekrabbeforskriften er innrettet, legges en ekstra begrensning på denne muligheten, ettersom det ikke er mulig å kvalifisere til forhøyet kongekrabbe så lenge man er i foreldrepermisjon.

Departementet ønsker å rette opp i dette, og foreslår derfor en utvidelse av Fiskeridirektoratets adgang til å gi dispensasjon fra omsetningskravet ifm. foreldrepermisjon.

Havari

Bakgrunn for og formålet med forslaget om å gi Fiskeridirektoratet adgang til å gi dispensasjon fra kravet til omsetning for forhøyet kongekrabbekvote dersom fartøy har havarert som følge av brann eller andre lignende uforutsette hendelser som gjør det umulig å nytte fartøyet, er hensynet til å ivareta dem som utsettes for en slik uforutsatt hendelse hvor man blir stående uten en mulighet for inntjening.

Ungdoms- og rekrutteringsordning

Terskelen for å delta i fangst av kongekrabbe i det kvoteregulerte området er i dag i utgangspunktet lav. Adgangen til å delta er regulert som et åpent fiskeri, og de nærmere vilkårene for å delta i åpen gruppe er enkle å oppfylle, så lenge man har den nødvendige tilknytningen til Finnmark. Kombinasjonen av en lav terskel for deltakelse og høy fangstverdi sett opp mot innsats, har dermed i seg selv en god rekrutterende effekt i de kommunene som ligger til kvoteregulert område. Nærings- og fiskeridepartementet ønsker likevel å legge til rette for økt rekruttering i kongekrabbefiske, og da særlig med fokus på unge som vil satse på fiskeryrket. Den nye ungdoms- og rekrutteringsordningen skal bidra til dette.

Utviklingen av fisket

Tabell 1 under viser den fylkesvise fordelingen av antall fartøy under 15 meter i Merkeregisteret i Fiskeridirektoratet i årene 2010 – 2019, samt endring i antall fartøy i perioden. Nord- og Sør-Trøndelag er slått sammen for enkelhets skyld. De fleste fylker har en negativ trend, mens spesielt Finnmark og Hordaland har hatt en betydelig økning i antall fartøy. Formodentlig skyldes økningen i Finnmark muligheten til å få kvote av kongekrabbe og kystfiskekvote, mens det i Hordaland trolig har sammenheng med fisket etter leppefisk.

Tabell 1: Antall merkeregistrerte fartøy under 15 meter i årene 2010-2019

Fylke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Endring
Finnmark	848	875	889	895	883	914	931	978	1 033	1 091	243
Troms	936	868	849	822	779	739	720	747	711	675	-261
Nordland	1 399	1 409	1 442	1 440	1 424	1 405	1 419	1 382	1 331	1 268	-131
Trøndelag	478	481	479	455	436	405	401	415	407	395	-83
Møre og Romsdal	596	577	562	537	529	519	523	564	541	519	-77
Sogn og Fjordane	230	224	231	232	218	231	225	221	210	212	-18
Hordaland	360	379	388	409	383	399	442	487	489	491	131
Rogaland	302	294	290	287	282	272	276	310	318	331	29
Vest-Agder	216	213	202	198	188	201	209	222	201	209	-7
Aust-Agder	83	84	82	82	81	88	94	114	109	104	21
Telemark	55	53	48	44	44	44	49	50	43	43	-12
Vestfold	66	64	60	57	55	52	57	63	65	67	1
Buskerud	4	6	4	4	4	3	3	2	2	2	-2
Oppland											
Hedmark											
Oslo	5	4	7	10	9	9	9	11	5	8	3
Akershus	11	13	14	14	10	9	10	13	9	10	-1
Østfold	92	93	83	81	82	79	78	80	83	87	-5
I alt	5 681	5 637	5 630	5 567	5 407	5 369	5 446	5 659	5 557	5 512	-169

Kilde: Merkeregisteret i Fiskeridirektoratet: [Fartøy i merkeregisteret](#)

Tabell 2 viser antall merkeregistrerte fartøy (alle lengder) i Finnmark årene 2010-2020, fordelt på Øst-Finnmark (herunder Porsanger og Nordkapp) og Vest-Finnmark, samt endringen i antall fartøy. I løpet av perioden har antall fartøy i Øst-Finnmark økt med 349 fartøy, mens Vest-Finnmark har hatt en nedgang på 105 fartøy. Fartøy fra Måsøy fikk adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område i 2017, og vi ser at kommunen har hatt en økning i antall fartøy i de påfølgende årene.

Tabell 2: Antall merkeregistrerte fartøy i Finnmark i årene 2010-2020

Kommune	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Endring
Øst-Finnmark												
Sør-Varanger	20	30	32	37	38	37	36	34	33	33	36	16
Unjargga-Nesseby	25	31	33	31	31	31	28	28	28	28	29	4
Vardø	49	55	58	55	50	61	68	82	100	99	93	44
Vadsø	38	40	44	48	47	45	49	47	43	47	46	8
Båtsfjord	48	47	53	53	55	56	59	62	65	66	68	20

Berlevåg	24	29	29	30	29	28	29	30	30	31	36	12
Deatnu-Tana	35	42	46	50	46	50	46	41	48	49	51	16
Gamvik	58	61	58	61	63	71	76	87	87	99	98	40
Lebesby	64	73	78	84	84	96	99	95	96	109	110	46
Nordkapp	116	123	127	130	134	150	161	172	190	211	222	106
Porsanger	18	23	31	37	39	46	46	49	55	56	55	37
Totalt Øst-Finnmark	495	554	589	616	616	671	697	727	775	828	844	349
Vest-Finnmark												
Måsøy	91	84	75	67	69	66	71	78	88	104	105	14
Kvalsund	18	17	16	19	14	12	14	16	14	16		-18
Alta	107	98	92	79	78	71	64	64	63	64	71	-36
Hasvik	44	43	41	40	44	44	43	45	46	43	47	3
Loppa	61	52	50	48	36	33	31	34	31	26	27	-34
Hammerfest	94	87	77	69	67	59	56	58	53	50	60	-34
Totalt Vest-Finnmark	415	381	351	322	308	285	279	295	295	303	310	-105
Totalt Finnmark	910	935	940	938	924	956	976	1 022	1 070	1 131	1 154	244

Kilde: Merkerregisteret i Fiskeridirektoratet: [Fartøy i merkerregisteret](#)

Under i **tabell 3** og **tabell 4** vises alders- og kvotefordeling på de som har kvote pr. 21. januar 2021. Av tabellene fremgår det at de fleste fartøy som eies av personer under 30 år, har fått tildelt full kvote.

Tabell 3: Alders- og kvotefordeling på fartøy fra Øst-Finnmark

Alder	0,1	0,25	0,5	1	Totalt
<0 eller (tom)	3			16	19*
10-19			1	4	5
20-29	3		4	49	56
30-39	15	1	15	85	116
40-49	6	2	10	118	136
50-59	9	1	12	178	200
60-69	7	2	14	106	129
70-79	11	1	15	66	93
80-89	1		3	3	7
Totalsum	55	7	74	625	761

*Uten personnummer og antas være fartøy uten majoritetseier (over 50 %).

*Tall hentet 21. januar 2021.

Tabell 4: Alders- og kvotefordeling på fartøy fra Vest-Finnmark*

Alder	0,10	0,25	0,50	1,00	Totalt
<0 eller (tom)	3			2	5
10-19			1		1
20-29	2	1	3	10	16
30-39	5		3	12	20
40-49	5	1	3	9	18
50-59	6	2	7	35	50
60-69	5		6	17	28
70-79	7	2	10	13	32
80-89	2		1	4	7
Totalsum	35	6	34	102	177

*Fartøy som tidligere ikke har hatt kvote og er gitt tentativ faktor med aldersfordeling.

*Tall hentet 21. januar 2021.

Innretning av den nye ordningen

Det finnes ulike måter å styrke rekrutteringen til kongekrabbefisket på.

Et alternativ kan være å gjøre unntak fra dagens omsetningskrav for å tildele forhøyet fartøyskvote. Tabell 3 og 4 ovenfor viser imidlertid at dette vil få en begrenset effekt, da det vil gjelde svært få fartøy.

Departementet mener derfor at en styrking av rekruttering til kongekrabbefangsten best kan gjøres ved bruk av kvotetillegg ut over den kvoten som følger av kvotefaktor 1. Det kan f.eks. legges til rette for ungdom som ønsker å satse på fiskeryrket gjennom tildeling av et ungdomstillegg, som i torskefiskeriet nord for 62 grader nord. Vilårene for å bli tildelt kvotetillegg kan da være at et fartøy har adgang til å delta i fisket og har en majoritetseier under 30 år. En slik ordning vil gjøre det mer attraktivt for unge fiskere å delta i kongekrabbefangsten, ettersom den øker driftsgrunnlaget og gjør det enklere å få tilgang på høyere kongekrabbekvote uavhengig av omsetningskravet knyttet til andre fiskerier.

Vi ber med dette om innspill på om en ungdoms- og rekrutteringsordning skal administreres ved bruk av kvotetillegg, hvor fartøyet har adgang til å delta i fisket og har en majoritetseier under 30 år. Departementet ønsker også innspill om hvilke andre kriterier enn alder som eventuelt kan legges til grunn for innretning av ungdoms- og rekrutteringsordningen.

En ungdomsfangstordning kan også åpne muligheten for at videregående skoler som er hjemmehørende i Øst-Finnmark kan søke om kvote av kongekrabbe til bruk i lærling- og undervisningssammenheng.

Vi ber om innspill på om det kan være hensiktsmessig å vurdere om det på nærmere vilkår skal åpnes for å tildele kvote av kongekrabbe til videregående skoler i lærling- og/eller undervisningssammenheng.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Høringsforslagene vil i liten grad ha administrative og økonomiske konsekvenser.

Endringene i kongekrabbeforskriften § 4 vil kunne medføre flere dispensasjonssøknader og dermed noe mer saksbehandling for Fiskeridirektoratet.

Tilsvarende vil en ungdomsfangstordning kunne medføre ytterligere saksbehandling for Fiskeridirektoratet hva gjelder håndtering av søknader.

Forslag til forskriftsendring

I kongekrabbeforskriften gjøres følgende endring:

§ 4 åttende ledd (endret) og niende ledd (nytt) skal lyde:

Fiskeridirektoratet region Nord kan dispensere fra kravet til omsetning dersom eier av fartøyet på grunn av sykdom *eller foreldrepermisjon* har vært forhindret fra å delta i fiske i 2020. Det må fremlegges dokumentasjon på sykemelding, foreldrepermisjon og fangstinntekter fra annet fiskeri i 2017, 2018 og 2019. Kvoten kan da baseres på et gjennomsnitt av fartøyeiers sluttseddelførte omsetning av annen fisk enn kongekrabbe med fartøyet i disse årene. I slike tilfeller skal det gjelde tilsvarende vilkår som nevnt i annet ledd for hvilken omsetning som kan legges til grunn.

Fiskeridirektoratet region Nord kan dispensere fra kravet til omsetning dersom fartøy har havarert som følge av brann eller andre lignende uforutsette hendelser som gjør det umulig å nytte fartøyet i 2020. Det må fremlegges dokumentasjon på havariet og fangstinntekter fra annet fiskeri i 2017, 2018 og 2019. Kvoten kan da baseres på et gjennomsnitt av fartøyeiers sluttseddelførte omsetning av annen fisk enn kongekrabbe med fartøyet i disse årene. I slike tilfeller skal det gjelde tilsvarende vilkår som nevnt i annet ledd for hvilken omsetning som kan legges til grunn. Dersom fartøy som havarerer som følge av brann ikke har deltatt i annet fiske i 2017, 2018 og 2019, kan fartøyet i særlige tilfeller likevel tildeles full kongekrabbekvote av hensyn til rekruttering til fiskeryrket.

Med hilsen

Elisabeth Norgård Gabrielsen
avdelingsdirektør

Elisabeth Sør Dahl
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Arbeids- og velferdsetaten	Postboks 5 St Olavs Plass	0130	OSLO
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Sluppen	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Regelrådet	Kartverksveien 21	3511	HØNEFOSS
Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK